

KORT VERSLAG VAN SESSIE 4 VAN 11 JANUARI 2018

Onderwerp	Stadsschouwburg
Voorzitter	B. Dreijer
Griffie	S. Neeskens
Aanwezige raadsleden	J. Bakker, G.K. Buist, P. van Deudekom, B.W. Diepstraten, A.C. Eggermont, B. Hageman, M.M. Hillebrink, F.H. Kappen, A.E. Karateke, N. Korf, R.A. van Koten, L. Kwant, T. Mastenbroek-Wesseling, C. Ockeloën, J.M. Poen, C.M. Sintenie, S. Scholts, I. Sitompul, S. Smeets, J.W.M. Staats-de Vries, R.J. Verwoort, H. Wijkhuizen, L. de Winter
Aanwezige steunfractieleden	
Aanwezige portefeuillehouder	R.G. te Beest
Aanwezige ambtenaren / externe deskundigen	Monica v.d. Hoff (toezichthouder)

De voorzitter leidt het onderwerp kort in en neemt het behandeladvies door.

Er wordt een ordevoorstel gedaan door de heer Wijkhuizen (D66Velsen). Hij stelt voor om naast vanavond ook zo spoedig mogelijk, bij voorkeur volgende week, een tweede sessie te beleggen. De stukken zijn gisteravond aangeleverd en niet iedereen heeft het kunnen lezen.

De heer Verwoort (VVD) geeft aan dat het misschien niet nodig is maar vindt het goed om deze ruimte te bieden.

De heer Ockeloën (PvdA) deelt dat de raad laat veel stukken heeft ontvangen en deze hebben ook weer vragen opgeroepen. Laten we vanavond zien als een informatieve sessie zodat we de volgende sessie inhoudelijk in debat kunnen.

Voor de heer Van Deudekom (LGV) geldt precies hetzelfde.

De heer Korf (Velsen Lokaal) kan zich vinden in het voorstel. Het is wel lastig om de knip te maken die de heer Ockeloën aangeeft. Laten we aan het einde van de vergadering kijken hoever we zijn.

De heer Buist (SP) geeft aan dat het lastig is om inhoudelijk op het raadsvoorstel in te gaan. Een tweede sessie is wenselijk.

De heer Scholts (Forza!IJMOND!) deelt het standpunt van Velsen Lokaal en wil het niet beperken tot één sessie.

De voorzitter concludeert dat er spoedig een tweede sessie wordt ingepland.

Het woord is aan de sprekers. Als eerste aan de heer Van der Wel en mevrouw Schmidt (KOEL creative productions). Vervolgens aan mevrouw Baggerman (voorzitter interim bestuur Stadsschouwburg Velsen). De inspraakreacties worden aan dit verslag toegevoegd.

De heer Ockeloën (PvdA) vraagt of mevrouw Baggerman en mevrouw Koers gedurende de sessie aan tafel kan blijven zitten. Als voorzitter van het interim bestuur van de stadsschouwburg kan zij op dit moment maar ook later in de sessie

vragen van de raad beantwoorden. Hier wordt mee ingestemd door de aanwezige fracties.

De heer Ockeloën heeft een vraag aan mevrouw Baggerman. Zij heeft eerder een rapport uitgebracht aan het toenmalig bestuur. Is het mogelijk om dat aan de raad beschikbaar te stellen? Mevrouw Baggerman antwoordt dat er inderdaad een advies is uitgebracht aan het toenmalig bestuur. Zij hebben toen besloten om dat advies niet openbaar te maken. Wat ze wel kan doen is de gemaakte aanbevelingen aan de raad te verstrekken. De aanbevelingen dekken goed de lading van het advies.

Het woord is aan de fracties

De heer Ockeloën (PvdA) geeft aan dat de raad recent een groot aantal stukken heeft gekregen. Medio 2015 heeft het college vernomen dat de stichting schouwburg Velsen (SSV) aan het van 2014 een negatief vermogen had en voor 2016 een negatieve begroting had. Er is door het college opdracht gegeven om met een sluitende meerjarenbegroting te komen. Welke inhoudelijke acties zijn er ondernomen? Heeft het bestuur gevraagd om een hogere subsidie en zo ja wat was daarop de reactie van het college? De heer Ockeloën geeft aan dat er een checklist voor subsidie vaststellingen is, er kan gevraagd worden om een accountantsverklaring en dat is ook gebeurd. Maar er is wel een verschil tussen een beoordelingsverklaring en een controleverklaring. Waarom is de SSV destijds overgegaan op een beoordelingsverklaring? En waarom heeft het college hiermee ingestemd gelet op de precaire financiële situatie? In de controleverklaring over 2014 staat dat het geleden verlies en het negatieve vermogen samen met andere genoemde omstandigheden aanleiding geven tot gerede twijfel over de continuïteit van de SSV. In de beoordelingsverklaring van 2015 staat dat de continuïteit in grote mate afhangt van de bereidheid van de gemeente Velsen en eventuele uitbreiding van de subsidie. In de beoordelingsverklaring van 2016 staat dat het voortbestaan van de schouwburg grotendeels afhankelijk is van de financiële steun van de gemeente Velsen. De heer Ockeloën stelt dat de raad heel laat is geïnformeerd over de financiële problemen. Op basis waarvan zijn de verbetermaatregelen geformuleerd? Zijn de genoemde maatregelen volgens de toezichthouder nog steeds voldoende adequaat, of welke aanvullende maatregelen zijn er nodig? In het raadsvoorstel staan vier trends. Echter worden in het BMC-rapport meer factoren genoemd waaronder de stagnerende exploitatiesubsidies. Waarom worden in het raadsvoorstel alleen deze vier trends genoemd en zijn ze positief omgebogen?

De heer Verwoort (VVD) vindt dat de SSV een schouwburg is om trots op te zijn. Er zijn twee vragen van belang. Heeft deze raad 1,5 miljoen over voor de schouwburg? En hoe heeft het zover kunnen komen? Zelfs tegen de zomer werd er nog geen signaal afgegeven. Hij is ook verrast over de timing van het ontvangen van de aanvullende stukken gisteravond laat. Op welk moment was de wethouder op de hoogte dat de schouwburg niet zonder financiële bijdrage kan voortbestaan? Welke extra maatregelen heeft de wethouder getroffen om de financiële situatie te beperken? Hoe kan het dat er besloten is om af te doen met een lichtere accountantscontrole? Is er naar gekeken om het bestuur verantwoordelijk of aansprakelijk te stellen. Hij heeft kennisgenomen van het activiteitenplan welke zekerheid geeft dat het lijdt tot de gewenste ombuiging. Hoe groot acht de wethouder de kans dat de raad hier over een tijd weer zit om nog meer geld te

geven? Hij verbaasd zich over het gebrek aan grip op de uitvoering van het proces. Hoe gaat de wethouder in de toekomst hierop sturen? En op welke wijze gaat hij de raad correct en tijdig informeren?

De heer Korf (Velsen Lokaal) heet alle toeschouwers op de tribune welkom. De Schouwburg leeft. Het is voor alle Velsenaren. Afgelopen dinsdag was er een informatieve besloten bijeenkomst. Dit had de fractie liever in de openbaarheid gehad. Het is een complexe materie en een lastige casus. Het gaat om emotie versus zakelijke benadering. Het gaat wel over anderhalf miljoen euro, dat is veel geld. We willen leren van het verleden maar ook kijken naar de toekomst. We willen ook dat de schouwburg rendabel is. Het is heel vervelend hoe het raadsvoorstel is opgesteld. Het is een heel zwart wit voorstel en in onze ogen is er meer mogelijk. Waarom heeft de wethouder niet meer alternatieven voorgesteld. Denk bijvoorbeeld aan een lening . Het BMC-rapport is heel compleet. De laatste jaren is er jaar in jaar uit niet geanticipeerd op deze ontwikkeling. Het toenmalige bestuur en directie heeft gezien dat er een tekort was en er is niets gebeurd. Er is sprake van een vorm van waanzin. Het activiteitenplan getuigt van veel visie. Waarom is er niet eerder ingegrepen? We missen een stukje innovatie in de ontwikkelingen in de markt en de trends. Zijn er plannen om aan te haken op trends en ontwikkelingen? De hoge personeelskosten zijn onevenredig hoog. Waarom is hier ook geen creatieve oplossing voor bedacht zoals bijvoorbeeld een flexpoule opzetten. De aangegeven positieve cijfers voor de komende jaren zijn mager en waar baseert de wethouder dit vertrouwen op? In het raadsvoorstel staat dat het gaat om een laagdrempelige voorziening. Dat is mooi. Maar die hadden we in de Kanaalstraat. Had er niet meer geld gestoken kunnen worden in het Witte Theater. Een aantal partijen dreigen tussen wal en schip te vallen.

Het rapport spreekt over kapitaalinjectie. Dit rapport is in de zomer al aan het college gepresenteerd, nu pas aan de raad. Het gaat om een bedrag van vier ton. Waarom is dat nooit als een risico gezien en opgenomen in de risicoparagraaf in de begroting. Wat is de hoogte van de huurachterstand?

De heer de Winter (ChristenUnie) vindt dat de informatiebijeenkomst van afgelopen dinsdag in de openbaarheid had gekund. Er bleek die avond dat de raad zeventig procent van de stukken niet had. De vragen over de accountantsverklaring zijn al gesteld. Opvallend is dat de accountant ook één van de sponsors van de schouwburg is. In de stukken van gister zat een brief die is gestuurd vanuit de gemeente met waaraan het aan schort. Waarom heeft de raad hiervan geen afschrift gehad? Wat geeft de wethouder voor borging dat de financiële impuls goed gaat komen. Ook de ChristenUnie wil graag dat de schouwburg blijft bestaan. De 1,5 miljoen euro moet wel een borging zijn. Er is in de begroting niks te vinden over de tekorten bij de schouwburg. Er is zo'n drie keer per jaar overleg met de schouwburg. Mag de raad daar de verslagen van hebben? Er zijn al eerder raadsvragen gesteld en ook daar werd in de beantwoording aangegeven dat er nog niet veel aan de hand was. Kan de raad ook de kwartaalrapportages krijgen? De boekhouding bleek veel fouten te hebben waardoor er een externe ingehuurd moest worden, is het oude bestuur nog aansprakelijk? De administratie lijkt ingericht op het sturen achteraf, hoe gaat dit vooraf gebeuren? Het raadsvoorstel is erg rooskleurig voorgesteld en met weinig feiten onderbouwd. Is er voldoende vertrouwen in de artistiek directeur? En is er genoeg bestuurlijke slagkracht?

De heer Van Deudekom (LGV) geeft aan dat cultuur bovenaan staat. Ook wij zijn verbaasd over de late aanlevering van de stukken. Er was nauwelijks tijd om het te kunnen lezen. De tekorten zijn al vanaf 2008, dat is verbazend. Waarom heeft de raad dit allemaal niet eerder gekregen en waarom is de accountantscontrole niet aangescherpt? Wij hebben al eerder raadsvragen gesteld. Hij leest een passage voor uit het beleidskader 2018, een positief geluid. De kansen en uitdagingen voor de schouwburg liggen in de toekomst. Wat gebeurt er als de toezichthouder constateert dat de frictie- en organisatiekosten niet verlopen zoals gehoopt?

De heer Sitompul (GroenLinks) geeft aan dat met alle informatie niet alle vragen zijn beantwoord. Er is al veel gezegd door de voorgaande fracties. Twee dingen baren hem zorgen. Het gaat immers om een hoop geld. In het BMC-rapport wordt verwezen naar het kunst- en cultuurbeleid van Velsen. Er gaat nu heel veel geld naar de schouwburg. Kan de wethouder toelichten wat deze financiële injectie betekent voor het cultuurbeleid in algemeenheid? Het Witte Theater had met een relatief klein bedrag gered kunnen worden en nu wordt er een enorm bedrag geschonken. Hij denkt ook aan het kunstencentrum. Wie weet komt daarvan een vergelijkbaar verzoek. Na het stellen van de raadsvragen is de raad op het verkeerde been gesteld. Het plan voor 2018 heb ik helaas nog niet goed kunnen lezen. De raad wil graag meer garanties. Is anderhalf miljoen euro wel genoeg, moet het niet meer zijn? Er zijn natuurlijk ook meer alternatieven mogelijk.

De heer Buist (SP) stelt dat als de vraag een jaar geleden was gesteld om te kiezen tussen het Witte Theater of de schouwburg dan hadden we gekozen voor het Witte Theater. We dragen de schouwburg natuurlijk een warm hart toe. Maar dit is een enorm hoog bedrag. We willen hier goed over nadenken. We kunnen nu nog geen conclusie trekken. We waren behoorlijk ontstemd dat we de stukken zo laat hebben ontvangen. Stukken die nodig zijn om tot een goed oordeel te komen. We voelen ons als raad niet serieus genomen. Gelukkig komt er een vervolgssessie.

De heer Wijkhuisen (D66Velsen) haalt zijn conclusie naar voren. Ga je wel of niet met dit raadsvoorstel akkoord? Wij gaan akkoord met dit raadsvoorstel. Dan ben je klaar, toch? Maar dat is niet zo. Er is al veel gezegd. De verwijtbaarheid en aansprakelijkheid is een belangrijk punt. Er zijn mensen die verwijtbaar hebben gehandeld. De gemeente heeft een subsidierelatie, geen gemeenschappelijke regeling. Voorkomen moet worden dat er in het vervolg weer allerlei problemen komen met gesubsidieerde instanties. In het raadsvoorstel staat een vraag over of de accountant iets verweten kan worden. Als er een vraag is kan je een antwoord formuleren. Heeft de accountant nu een steek gelaten? Als de duimschroeven worden aangedraaid richting stadsschouwburg kan dan ook niet de eis gesteld worden dat er een controleverklaring komt? De trends en ontwikkelingen in theater zijn genoemd. We horen graag wat optimisme als die trends neerwaarts zijn. Is de subsidie van de afgelopen jaren wel voldoende?

De heer Scholts (Forza!Jmond!) vraagt wat het risico is voor de schouwburg als het voorstel doorgaat naar de volgende maand. Waarom is de raad niet ingelicht over de brief van de gemeente aan de schouwburg? Als alles al enige tijd bekend is waarom is er überhaupt niet ingegrepen door het college en de raad hierover niet ingelicht? Waarom heeft de toezichthouder genoeg genomen met dat het op dit moment voldoende is. Het lijkt erop alsof het wel goed had kunnen komen. Als de emotie

wordt weggelaten blijft een rationeel besluit over. Als de wethouder het rationeel bekijkt, hoe lang duurt het dan weer voordat de schouwburg weer winstgevend is? Wat is de mening en visie op het proces van de afgelopen periode? Het raadsvoorstel is erg rooskleurig en komt over alsof er vanuit werd gegaan dat het er toch wel even doorheen kwam. En achteraf komen er allerlei documenten. Zo kan er geen goede besluitvorming plaatsvinden.

Mevrouw Eggermont (CDA) vindt het een complexe situatie. Er is niet alleen financiële pijn maar ook pijn voor het personeel. De gemeente verstrekt subsidie en is verhuurder van het pand. We besturen op afstand. Het rapport van BMC geeft een helder beeld. We hechten zeer aan het behoud van de schouwburg. De schouwburg moet meer multifunctioneel gebruikt worden. De bezettingsgraad is laag, gemiddeld 53 procent. 65 procent moet haalbaar zijn, maar is dat wel reëel en gaat dat lukken? Kunnen we eventueel schriftelijke beantwoording krijgen?

Het woord is aan de wethouder, de heer Te Beest.

De heer te Beest constateert dat er veel vragen gesteld zijn en hij geeft aan ze allemaal te willen beantwoorden. Als geen ander begrijpt de heer Te Beest dat dit een lastig dossier is. We zijn er allemaal op gebrand dat er een verbeterslag komt om de schouwburg weer in de zwarte cijfers te laten komen. Lang is er vanuit het toenmalig bestuur aangegeven dat ondanks de financiële situatie er wel uitzicht op herstel was. De schouwburg is immers overwegend liquide want er zijn eerst inkomsten door kaartverkoop en pas erna worden de kosten gemaakt voor het theaterproductiebedrijf.

Als je alles in tijd bekijkt in de afgelopen jaren kan geconstateerd worden dat de tekorten van een ton het beeld waren. Het toenmalig bestuur was van mening dat zij maatregelen moesten nemen om weer in de plus te komen. Met de acties die ze genomen hebben is vervolgens de situatie geëscaleerd tussen bestuur en directeur met onder andere een rechtszaak.

Met alles wat we wisten hebben we de raad tijdig geïnformeerd. Het college was in haar contact met het toenmalig bestuur steeds gericht op het herstel van de financiële situatie. Toen de situatie escaleerde werd het erg moeilijk om geen onderdeel te worden van een proces dat niet de onze is. Het is dan altijd lastig om informatie naar buiten te brengen waarbij de gemeente het risico loopt om zelf onderdeel te worden van een rechtszaak. Daarmee moet je dus uiterst voorzichtig omgaan.

Om het proces van herstel van de schouwburg in te zetten is er vervolgens een toezichthouder en verkenner ingezet.

Er wordt gevraagd waarom de raad niet gedurende die periode in beslotenheid is geïnformeerd. Heeft de wethouder meer informatie dan er in de rechtszaak al is gedeeld? Hierop antwoordt de wethouder dat de gemeente geen zicht heeft op wat er in de rechtsgang heeft plaats gevonden. De gemeente heeft een eigen verantwoordelijkheid. Wij hebben twee rollen, namelijk het geven van subsidie en we zijn verhuurder van het pand. Die rollen moeten we scheiden.

In de bestuursrapportage hebben we er melding van gemaakt. Als je als gemeente informatie verspreid over een partij waar je subsidie aangeeft moet je uiterst

voorzichtig zijn. Tot 2017 werd nog gedacht dat de schouwburg het zelf zou oplossen. Dat de schouwburg het tekort niet meer kan verdienen is pas in 2017 gebleken. De route van het college was steeds herstel en normaliseren en toewerken naar zwarte cijfers.

Op de opmerking of de wethouder door het bestuur in de maling is genomen geeft hij aan dat het onrecht doet aan de situatie in het totaal.

De heer te Beest geeft aan dat het is lastig om de vraag te beantwoorden of hij het een volgende keer net zo zou doen. Het college wil de raad optimaal faciliteren. In besloten bijeenkomsten geeft hij dat hij de zorgen van het college meerdere malen aan de raad kenbaar heeft gemaakt. Het bestuur deelde de zorgen niet, zij waren er stellig van overtuigd om intern maatregelen te nemen om zwarte cijfers te krijgen. Het bestuur was met allerlei zaken bezig om tot herstel te komen. De gemeente kan geen verantwoording nemen op de bedrijfsvoering van een bedrijf, dat is aan het bestuur. Het werkt niet zo dat wie betaald ook direct bepaald. Ik bestrijd dat er niet voldoende is gecommuniceerd. Achteraf is het makkelijk zeggen hoe hard het is gegaan.

De heer Te Beest geeft aan dat hij de raad maximaal wil informeren binnen de mogelijkheden en dat het college de inschatting heeft gemaakt over wat u nodig heeft om een besluit te kunnen nemen, maar om u de ruimte te geven om ook vragen te stellen is er een informatiebijeenkomst belegd afgelopen dinsdag. Daarin hebben we toegezegd de stukken waar de raad om gevraagd heeft ook toe te zenden. Er is voor mij dus geen terughoudend om u te informeren. Sommige stukken waren overigens ook heel laat beschikbaar. Onder andere een stuk van de schouwburg. Dat moest de juiste cijfers en de juiste context bevatten. De raad is de afgelopen jaar tweemaal in vertrouwen geïnformeerd. Het is niet zo dat u niet bent bijgepraat het afgelopen jaar.

Het woord is aan toezichthouder mevrouw van der Hoff. In mei is zij begonnen om in kaart te brengen hoe de interne organisatie op orde was. Daarvoor zijn een aantal randvoorwaarden nodig, die zijn onvoldoende aangetroffen. Daarover heeft zij aanbevelingen gemaakt in de maand juni. Die zijn verstrekt aan de ambtelijke organisatie en die hebben een advies richting het college geformuleerd. Het college heeft daarin zijn weg gevonden en dat heeft geleid tot de brief van juni. In dezelfde periode heeft zij contact gehad over de inzicht op de financiële situatie. De toenmalige financiële ondersteuners verwachtte redelijk uit te komen aan het einde van het jaar. Dat beeld bestond dus ook ten tijde van de brief. De werkelijkheid van november heeft ons getoond dat in zeer korte periode duidelijk is geworden dat er meer nodig was. Er was geen aanleiding om eerder te veronderstellen dat de cijfers anders waren en in welke mate die anders waren. Dat geldt ook voor een begroting. Die moet onderbouwd zijn door de feitelijke cijfers. In november bleek dus dat de basis niet correct was. Dat betekent dat naar de toekomst is gebleken dat er meer nodig is. Zij hecht er veel aan om in deze tijdsfacering de nuance aan te brengen.

De wethouder vervolgd. Zoals gezegd hebben we de melding gedaan via de bestuursrapportage en niet in de begroting. Het is niet logisch om in een begroting te melden dat je geld gaat geven terwijl de vraag vanuit de schouwburg er nog niet eens ligt. Helemaal niet wetende dat er rechtszaken lopen. Er lag nog geen

subsidieaanvraag. Nu is het gelukkig zo dat er een bestuur en directie is aangetreden die perspectief geeft om een subsidieaanvraag te doen. In de laatste anderhalf jaar is het geëscaleerd onder andere vanwege de kosten van de rechtszaak. Het vorige bestuur was vol bezig met herstel van de eigen organisatie, u moet het wel in de juiste tijdsgeest plaatsen. Het is wel erg makkelijk om te zeggen dat ik dit op mijn klompen had moeten voelen aankomen. Het werd pas eind 2017 bekend, waarschijnlijk rond eind november. Het was echt heel laat dat we zijn geïnformeerd dat er een financiële aanvraag zou komen. Ik kon u niet eerder informeren. U moet het echt in tijdsperspectief plaatsen. Ook de huidige directeur heeft de tijd nodig gehad om te constateren waar ze stonden.

Gelet op de tijd stelt de voorzitter voor om voor nu af te ronden. Morgen wordt door de agendacommissie duidelijk gemaakt wanneer de vervolgssessie is. De voorzitter sluit de vergadering om 0:16 uur.